

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародної економіки та маркетингу**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»**

**для студентів
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньої програми «Міжнародна економіка»**

Київ – 2019 р.

Рецензенти:

канд. екон. наук, проф. Кудирко Л.П.

д-р екон. наук, проф. Филюк Г.М.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету

(протокол № 7 від 10 грудня 2019 року)

Методичні рекомендації до написання курсової роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Міжнародна економіка» / Упорядники : Кузьома О.Ю., Нагачевська Т.В., Шевченко В.Ю. – К., 2019. – 30 с.

Підписано до друку 18.12. 2019 р. Зам. № 1241

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк –цифровий.

Наклад прим.: 50. Ум. друк. арк. 2,5

Друк ЦП «КОМПРИНТ» Свідоцтво ДК № 4131 від 04.08.2011 р.

Київ, вул.Предславинська, 28

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з дисципліни «Міжнародна економіка» є першим важливим, самостійним науковим дослідженням студента, що навчається за ОП «Міжнародна економіка». Її цілі – узагальнити, закріпити та поглибити знання, одержані студентами з циклу професійно-орієнтованих дисциплін, та навчитися застосовувати ці знання для комплексного вивчення обраної наукової проблеми.

Написання курсової роботи має допомогти студентові систематизувати отримані теоретичні знання, підвищити ефективність вивчення дисциплін фахового спрямування за ОП «Міжнародна економіка», стимулює розвиток творчого мислення та підвищує навички самостійної науково-дослідної роботи, надає можливість використати отримані знання на практиці.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» передбачає поглиблене вивчення різних теорій, що пояснюють розвиток окремих складових міжнародної економіки, міжнародних документів, національних законодавчих актів, наукових праць вітчизняних та зарубіжних економістів, статистичних і фактологічних матеріалів, а також застосування відповідних методів і прийомів наукової роботи.

Курсова робота має бути самостійним і творчим дослідженням студента, тобто це має бути не набір матеріалу з різних наукових джерел, а осмислений критичний переказ на основі самостійних висновків та узагальнень.

Розв'язання певної проблеми, що формулюється як тема курсової роботи, вимагає опрацювання значної кількості джерел. Матеріал з підручників чи навчальних посібників має використовуватися лише для написання теоретичного розділу. Головна увага при написанні курсової роботи має бути приділена ознайомленню, аналізу та узагальненню міжнародної і національної законодавчої бази, широкого кола додаткової монографічної та періодичної літератури, первинних документів підприємств-суб'єктів ЗЕД. При написанні

курсової роботи студент має керуватися принципами академічної доброчесності, не допускати випадків академічного плагіату.

Керівництво курсовими роботами здійснюється викладачами. Організацію та контроль процесу підготовки і захисту курсових робіт виконує завідувач кафедри.

Тематика курсових робіт відповідає важливим завданням дисципліни «Міжнародна економіка» і тісно пов'язана з практикою розвитку сучасних міжнародних економічних відносин (див. *Додаток Б*).

Теми курсових робіт затверджуються на засіданні кафедри міжнародної економіки та маркетингу.

Курсова робота з дисципліни «Міжнародна економіка» має задовольняти таким вимогам:

- тема роботи має бути актуальною і відповідати сучасним тенденціям та перспективам розвитку міжнародної економіки;

- у вступі мають бути розкриті актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання та методи конкретного дослідження;

- зміст роботи має містити загальну характеристику сутності досліджуваної проблеми та її сучасного стану, а також критичний погляд автора на новітні розробки в цій галузі; критичний аналіз монографічних та періодичних видань щодо теми дослідження; виявлення тенденцій і закономірностей досліджуваної теми на основі аналізу сучасних статистичних та фактологічних матеріалів;

- у висновках мають бути узагальнені та обґрунтовані важливі отримані результати, наведені самостійні висновки і практичні рекомендації.

Результати конкретного дослідження виносяться на прилюдний захист. Такий підхід забезпечує не лише добре володіння теоретичним матеріалом, а й виробляє вміння відстоювати свої переконання, наукові погляди, пов'язувати загальні теоретичні положення із сучасністю, профілем своєї майбутньої спеціальності.

Під час захисту курсової роботи студенти вчаться стисло й доступно викладати важливі результати дослідження, виробляти навички публічного виступу й ведення наукової полеміки. Такі здобутки допомагають при самостійній підготовці доповідей на конференціях і конкурсах, публічних виступів, формують необхідні якості для участі в творчих дискусіях.

II. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Успішне виконання курсової роботи великою мірою залежить від правильності розуміння кожним студентом вимог до її написання. Вони стосуються, перш за все, теоретичного рівня роботи, її змісту, структури, обсягу, форми викладення матеріалу, самостійності виконання, а також її оформлення.

Курсова робота виконується державною мовою за обраною темою.

Незалежно від обраної теми структура курсової роботи є такою:

Титульна сторінка (див. *Додаток А*);

Зміст (містить перелік елементів роботи із зазначенням сторінок; див. *Додаток В*);

Вступ

Основна частина (складається з трьох розділів з підпунктами)

Висновки

Список посилань/використаних джерел

(за необхідності) Додатки.

Структурно **ВСТУП (1-2 стор.)** має складатися з таких **частин**:

- **актуальність теми дослідження**. Дається обґрунтування необхідності проведення даного дослідження як для міжнародної економіки в цілому, так і для економіки України;

- **огляд останніх публікацій з даної проблематики**. Перераховуються прізвища дослідників, що вивчають дану наукову проблему, із зазначенням кола питань, які вони висвітлюють у своїх найактуальніших роботах, з

обов'язковим наведенням авторського роз'яснення, чим дана робота відрізнятиметься від існуючих;

- **об'єкт та предмет дослідження.** При з'ясуванні об'єкта, предмета та мети дослідження необхідно враховувати, що між ними та темою курсової роботи існують системні логічні зв'язки.

Об'єкт дослідження – це процес або явище (у широкому розумінні), що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Він охоплює лише ті відносини, що підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є визначальними для конкретного дослідження. Предмет визначає конкретний аспект вивчення об'єкту дослідження. Предмет формулюється подібно до теми курсової роботи з використанням слів-синонімів.

*Наприклад, тема: «Роль країн «Великої сімки» у міжнародному трансфері технологій». **Об'єкт дослідження** – процеси міжнародної передачі технологій. **Предмет дослідження** – залучення розвинених країн до процесів міжнародного трансферу технологій.*

*або тема: «Вплив співробітництва в рамках «зони вільної торгівлі+» на розвиток економіки України». **Об'єкт дослідження** – процеси участі країн у регіональній економічній інтеграції. **Предмет дослідження** – економічні наслідки для України функціонування розширеної зони вільної торгівлі з ЄС.*

- **мета роботи та завдання**, які необхідно вирішити для її досягнення.

Мета має формулюватися одним реченням і корелюватися з темою та предметом дослідження. Студентам рекомендується користуватися при формулюванні мети шаблоном, затвердженим кафедрою міжнародної економіки та маркетингу:

***Мета дослідження** – узагальнення теоретичних підходів до дослідження ... (об'єкту дослідження) та надання практичних рекомендацій ...*

Завдання деталізують мету (їх має бути 3-5) і формулюються відповідно до пунктів плану роботи з використанням слів:

«узагальнити теоретичні підходи ...», «обґрунтувати ...», «довести ...», «розкрити ...», «з'ясувати ...», «виявити ...», «визначити ...», «окреслити ...», «надати практичних рекомендацій ...» тощо;

- **методи дослідження.** Автор курсової роботи має зазначити методи дослідження, які ним використовувалися для досягнення поставленої мети. Їх

треба не лише перерахувати, але зазначити в дужках після кожного методу коротко і змістовно, що саме досліджувалося цим методом;

- *інформаційна база проведеного дослідження*. У вступі наводиться перелік офіційних статистичних відомств, державних установ (міністерство економіки, центральний банк тощо), міжнародних організацій, чії *статистичні та аналітичні матеріали* використовувалися у проведеному дослідженні.

В ОСНОВНІЙ ЧАСТИНІ РОБОТИ (до 20 стор.) узагальнений та систематизований матеріал викладається у вигляді окремих розділів (**трьох**), які, в свою чергу, можуть поділятися на відповідні підпункти (параграфи). В основній частині виявляється сутність і форми прояву економічних процесів, повною мірою розкривається тема роботи. При написанні основної частини студент має слідкувати за логікою викладення, тому, починаючи роботу над розділом, необхідно сформулювати її важливу ідею та тези кожного підпункту. Ці тези повинні підтверджуватися фактами, думками різних авторів, з якими автор роботи вступає у дискусію і виробляє власне ставлення до досліджуваного питання.

У курсовій роботі студент повинен викласти важливі теоретичні положення роботи, розглянути різні точки зору стосовно вибраної проблеми, доповнити їх сучасним статистичним матеріалом, обґрунтувати власні погляди, відповісти на питання, поставлені завданнями роботи, довести вміння застосовувати отримані знання для виявлення факторів та тенденцій розвитку міжнародної економіки.

У **першому (теоретичному) розділі (4-5 стор.)** розкриваються теоретичні засади досліджуваної проблеми, з'ясовуються сутність та причини розвитку процесу, що вивчається, його форми прояву та різновиди, особливості, показники виміру. У цьому розділі автор має з'ясувати *сутність важливої категорії /категорій* для обраної теми. Для цього необхідно навести цитати (3-6) конкретних авторів чи джерел (міжнародні організації, визначення із законодавства) з обов'язковими посиланнями на них та **обов'язково** (для

уникнення звинувачень у плагіаті) авторське ставлення до них. При цьому можна використовувати фрази:

«.... (ініціали, прізвище конкретного дослідника) [посилання] широко/вузько трактує дану категорію, вважаємо це ... (авторське ставлення)»; «експерти МВФ [посилання] визначають ... (назва категорії) як ..., акцентуючи увагу на ..., що на наш погляд, є ... (авторське ставлення)»; у Законі України «Про ...» [посилання] наводиться таке визначення ... (назва категорії), яке, з нашої точки зору, ...» тощо.

Подібним чином – з критичним аналізом і авторським ставленням до досліджуваних питань – необхідно наводити класифікації форм і видів досліджуваного явища, специфіки, показників його виміру тощо.

Якщо друга частина мети курсової роботи формулюється як *«надання практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності (досліджуваного явища) в Україні»*, то окрему увагу слід приділити виділенню критеріїв оцінки та показників виміру такої ефективності.

Другий (практичний) розділ (7-8 стор.) зазвичай присвячується розкриттю специфіки механізму розвитку, механізму регулювання або виявленню тенденцій розглядуваних процесів на міжнародному рівні чи у державах з різним рівнем економічного розвитку. У цьому розділі теоретичні судження, наведені в попередньому розділі, доповнюються сучасним статистичним матеріалом, розкривається динаміка досліджуваного явища/процесу за останні 10 або більше років, виявляються тенденції розвитку самого явища/процесу або його структури. Автор повинен на основі статистичних та/або аналітичних матеріалів виявити домінуючі форми розвитку досліджуваного явища, країн/компаній-лідерів чи переважаючі форми державного регулювання досліджуваних процесів, розрахувати чи проаналізувати необхідні показники, зробити порівняння досліджуваних явищ/процесів у країнах різного рівня розвитку. Цей розділ максимально має бути наповнений таблицями зі статистичними даними, рисунками і діаграмами, після яких повинні наводитися авторські узагальнення та висновки щодо динаміки розглядуваних показників і виявлення тенденцій щодо досліджуваних явищ/процесів. Якщо після таблиці чи рис. далі не

наводяться висновки чи узагальнення на основі наведених у них даних, то такі таблиці чи рис. мають бути перенесені в Додатки.

Третій (практичний) розділ (7-8 стор.) розкриває особливості прояву розглядуваних процесів в Україні, ступінь залучення нашої держави до процесів, що аналізуються, або ступінь ефективності співробітництва України з іноземними партнерами у досліджуваній сфері. Перша частина даного розділу може бути присвячена розкриттю динаміки та тенденцій досліджуваного явища/процесу в Україні, подібно як це здійснювалося для інших країн у розділі 2; друга частина – проблемам та шляхам їх вирішення, а також перспективам розвитку досліджуваного явища/процесу в Україні.

Кожний розділ має закінчуватися короткими висновками (1 стор.) щодо проблем, які в ньому розглядаються. Кожен абзац висновків має відповідати певному виявленому в процесі дослідження результату і корелюватися з назвами підпунктів чи завданнями роботи (про що назва підпункту – про те й висновок). Висновок – це результат зробленого, а не перерахунок того, що робилося.

Логічним завершенням проведеного в курсовій роботі дослідження є **ВИСНОВКИ** (до 3 стор.), метою яких є узагальнення результатів проведеної роботи. Ці узагальнення мають подаватися у вигляді коротких тез, важливих висновків, практичних рекомендацій та пропозицій, отриманих автором у дослідженні обраної теми. Особливу увагу студент має приділити висвітленню того нового, що він вносить у розробку досліджуваної проблематики, а також дати оцінку повноти вирішення поставлених завдань. Також можна зазначити не лише позитивні моменти проведеного дослідження, але й недоліки і проблеми практичного характеру та конкретні рекомендації для їх усунення.

Однією з найважливіших вимог до курсової роботи є її **самостійне, творче виконання**. Зміст роботи повинен логічно й повно розкривати всі питання плану, відповідати темі дослідження. Мова роботи має бути чіткою і зрозумілою, проте автор повинен дотримуватися наукового стилю та уникати

публіцистичних висловлювань, які часто містяться у газетних публікаціях та Інтернет-джерелах. Публіцистичний стиль спирається на використання таких слів, як «дуже», «надто», «злетів», «впав», «катастрофічно», «сумнівно» тощо.

Приклади публіцистичних фраз, які недоречно використовувати у наукових роботах:
 «Економіка ЄС знаходиться в гарній формі»; «Ставлення європейців тут ні до чого»; «США змушені піти на поступки»; «ВВП України дуже сильно впав»; «Караючи простих людей за вихід Великобританії, ЄС фактично перекреслить примат гуманізму»; «Китайський автопром виборов €20 мільярдів»; «Українські металурги зазнали колосальних збитків»; «Приведуть рано чи пізно до катастрофи» і т.д.

Наукова мова є «сухою», стислою і не передбачає ніяких епітетів.

Науковий виклад вище наведених фраз може бути таким: «Економіка ЄС знаходиться у стадії зростання»; «Ставлення європейського населення до даного питання не було враховано»; «Уряд США прийняв норми, які скасовують раніше встановлені обмеження»; «Показник ВВП України у 2015 р. зменшився порівняно з аналогічним показником 2013 р. на 50,3%»; «Вихід Великобританії з ЄС матиме негативні наслідки для її населення»; «Приплив іноземних інвестицій до китайської автомобільної промисловості становив 20 млрд євро»; «Збитки металургійної галузі України оцінюються у ... млн дол. США»; «Матимуть місце негативні наслідки, а саме: ... ».

Курсова робота має бути **самостійним авторським дослідженням**. При викладенні матеріалу необхідно використовувати такі ввідні слова, як «на наш погляд», «на нашу думку», «з нашої точки зору», «з аналізу викладеного матеріалу видно, що ...», «перейдемо до розгляду», «розглянемо детальніше» тощо. Автору слід уникати «книжкових» висловлень, заплутаних фраз, штампованих висловів. На основі осмислення і узагальнення суджень інших дослідників студент повинен **самостійно** викладати власну точку зору, уникати поверховості та описовості у висвітленні питань, що вивчаються. Автор має стежити, щоб в роботі не було повторень, суперечностей між наведеними судженнями різних авторів, протиріч між окремими теоретичними положеннями та показниками і практичним матеріалом, що наводяться.

Недопустим є несамотійне виконання курсової роботи, коли її текст частково або повністю переписується з підручників, монографій, статей, коли вона занадто загроможжена цитатами, прикладами, фактами, цифровим матеріалом без будь-якого аналізу та авторських узагальнень і висновків. Необхідно дотримуватися коректності у веденні дискусії з іншими авторами, матеріал яких використовується в роботі.

Студентам при написанні наукових робіт необхідно знати, що таке плагіат і академічний плагіат та недопускати їх у своїх роботах.

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (*пункт (в) ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»*).

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства (*ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»*).

Академічним плагіатом є відтворення в тексті наукової роботи (*Лист МОН України від 15.08.2018 № 1/11-8681*):

- без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), *обсягом від речення і більше*, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;
- повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;
- наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;
- наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація.

III. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Написання курсової роботи вимагає певної системи.

Адекватно розкрити тему курсової роботи, раціонально організувати роботу над нею, правильно розподілити час може допомогти алгоритм написання цієї роботи:

- вибір теми дослідження;
- формулювання мети та цілей дослідження;
- пошук, відбір та опрацювання літератури з даної теми;
- складання попереднього плану, а потім узгодження його остаточного варіанту з керівником;
- написання розділів та параграфів;
- формулювання висновків та практичних рекомендацій;
- написання вступу;
- оформлення списку посилань/використаних джерел та додатків;
- врахування зауважень, наданих науковим керівником, загальне редагування, виправлення помилок та оформлення роботи;
- підготовка до захисту і захист курсової роботи.

Підготовчий етап написання курсової роботи починається з вибору теми, її осмислення та обґрунтування. Тему курсової роботи студент обирає самостійно з числа рекомендованих кафедрою. Студент за погодженням з науковим керівником може скорегувати запропоновану тему.

Обираючи тему, студент має виходити зі своїх інтересів, керуватися тим, що йому цікаво було б дослідити, а не з того, що є в наявності в Інтернеті. Обравши тему, студент має чітко сформулювати для себе, що саме він буде досліджувати і для чого, які завдання постають перед ним.

Виконання завдань роботи неможливо без ознайомлення з актуальними науковими дослідженнями, пов'язаними з темою курсової. Для їх більш повного пошуку необхідно використовувати різні джерела: каталоги бібліотек університету та провідних наукових бібліотек України, у т.ч. електронні,

бібліографічні покажчики, зноски та посилання в статтях, підручниках, монографіях тощо.

Зібрані джерела узагальнюються у списку використаних джерел, з якого потім може бути сформовано список посилань. Він відображає обсяг опрацьованих джерел та ступінь вивчення досліджуваної проблеми, є свідченням рівня оволодіння студентом навичками роботи з науковою літературою. Обов'язковим для студентів, що навчаються за ОП «Міжнародна економіка» є *використання іноземних джерел (не менше 10)*. Список джерел повинен містити не менше **20** робіт чи статистичних джерел, опублікованих не пізніше 5 останніх років.

Складання бібліографії доцільніше розпочати з джерел, надрукованих у поточному році, поступово переходячи до робіт, надрукованих у попередні роки.

Список важливих вітчизняних та зарубіжних періодичних видань економічного спрямування, матеріали яких доцільно використовувати при написанні курсової роботи, наведено в *Додатках Д і Е*.

Однією з форм роботи над науковими джерелами є збір та обробка фактологічного і статистичного матеріалу. З усіх фактів і цифр, які є в джерелах, що вивчаються, слід виписувати лише ті, які мають безпосереднє відношення до теми роботи. У роботі слід використовувати лише той матеріал, що має безпосереднє відношення до обраної теми. Однак завданням автора має бути не тільки відбір відповідних показників, але й їхнє узагальнення, порівняння і аналіз, а також розрахунок на цій основі власних показників. Статистичний матеріал, що наводиться у роботі, має бути зведеним у таблиці, причому всі ці таблиці автор повинен скласти сам, використовуючи різні джерела інформації. Таблиці повинні бути не громіздкими, а зручними та зрозумілими для огляду й аналізу.

Під час пошуку літератури студент має з'ясувати глибину дослідженості обраної теми, щоб точніше та конкретніше визначити важливі напрями та розділи своєї роботи.

Після збору джерел починається їхнє опрацювання. Читаючи певне джерело, студент повинен навчитися вирізняти важливі положення від доведень та ілюстративного матеріалу, щоб уникати в своїй роботі описовості. Чим ширше і різноманітніше буде коло джерел, якими студент зумів скористатися, тим суттєвішою буде теоретична та практична значимість його дослідження.

Наступним етапом роботи є складання плану. Успішне виконання курсової значною мірою залежить від логічного і обґрунтованого плану. Всі питання плану повинні являти собою єдине ціле, систему, в якій кожний наступний пункт був би розвитком й доповненням попереднього. Вважається неправильним, коли один підпункт плану присвячений головному, суттєвому питанню теми, а інші – малозначущим, другорядним. Формулювання питань плану не повинно дублювати назву теми роботи. До формулювання заголовків розділів та підпунктів у курсовій роботі висуваються такі вимоги: стислість, чіткість та синтаксична різноманітність у побудові речень з переважанням простих, послідовне відображення логіки дослідження.

Корегування і уточнення плану може здійснюватися протягом всього дослідження. План, складений студентом, треба узгодити з науковим керівником, щоб не довелося переписувати текст роботи.

У відповідності з планом студентом пишеться чорновий варіант роботи, який надається науковому керівнику для попереднього рецензування.

Вступ та висновки доцільно писати після того, як завершена робота над основною частиною курсової роботи. Враховуючи зауваження керівника курсової роботи, студент пише чистовий, остаточний варіант плану й тексту роботи, правильно їх оформлюючи.

Належним чином оформлена **курсва робота повинна бути подана науковому керівнику за тиждень до її захисту.**

Подана курсова робота рецензується науковим керівником. У випадку незадовільної оцінки робота має бути перероблена відповідно до зауважень керівника й повторно подана на розгляд. У рецензіях висвітлюється:

актуальність обраної теми дослідження, ступінь її розкриття автором, відповідність змісту роботи складеному плану, ступінь використання сучасних наукових та статистичних джерел, науково-теоретичний рівень проведеного дослідження, самостійність виконання тощо. У кінці рецензії науковий керівник дає попередню оцінку виконаної курсової роботи й робить висновок стосовно допуску роботи до захисту. Курсова робота, що отримала позитивну рецензію, допускається до захисту.

Заключним етапом є прилюдний захист курсової роботи. Він проходить відкрито перед спеціальною комісією, призначеною завідувачем, у складі двох викладачів кафедри в присутності всіх студентів групи, у терміни, визначені деканатом. Під час захисту студент повинен розкрити в усній доповіді важливі результати проведеного дослідження, обґрунтувати свої висновки, навести рекомендації щодо практичного застосування отриманих результатів, відповісти на питання, поставлені членами комісії та іншими присутніми. Виступ студента повинен бути старанно підготовленим, лаконічним, проте змістовним. В залежності від результатів захисту, попередня оцінка наукового керівника може змінюватися або затверджуватися. Результати захисту курсової роботи оцінюються за стобальною та за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Лише після виконання та позитивного прилюдного захисту курсової роботи студенти допускаються до складання іспиту з дисципліни «Міжнародна економіка». Студентам, які не захистили курсову роботу, призначається повторний захист у термін, встановлений деканатом.

Кращі курсові роботи можуть бути рекомендовані до друку в наукових виданнях, для участі у конкурсах студентських наукових робіт, виступах на Днях науки чи на наукових студентських конференціях.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом одного року і потім списуються в установленому порядку.

IV. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення тексту курсової роботи: шрифт – Times New Roman; розмір – 14; інтервал – 1,5; поля: ліве – 3 см, верхнє, нижнє – 2 см, праве – 1 см; вирівнювання тексту – по ширині сторінки. Текст друкується з одного боку окремих аркушів паперу стандартного формату (A4). Шрифт друку має бути чітким. Щільність тексту роботи має бути однаковою.

Обсяг роботи складає **20-25** сторінок (без списку джерел та додатків). Сторінки повинні обов'язково нумеруватися. Першою сторінкою є титульний аркуш (див. *Додаток А*), який включається до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер ставиться у правому верхньому куті.

Наступною за титульною є сторінка зі змістом курсової роботи, який відображає її структуру (див. *Додаток В*). Напроти кожної структурної частини змісту праворуч зазначаються відповідні сторінки тексту роботи.

Заголовки структурних частин курсової роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкуються великими літерами жирним шрифтом симетрично до тексту. Крапка в кінці заголовка структурних частин не ставиться. Заголовки підпунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом з абзацу з вирівнюванням по ширині. Номер підпункту складається з номера розділу і порядкового номера параграфу, між якими ставиться крапка, наприклад: «2.2.» (другий підпункт другого розділу). В кінці заголовка підпункту крапка не ставиться.

Кожна структурна частина роботи (план, вступ, повні розділи, висновки, список використаних джерел, додатки) починається з нової сторінки.

Текст роботи повинен бути чітким та не містити граматичних й орфографічних помилок.

Кожен показник або **цитата** в курсовій роботі повинні мати посилання на джерело. Це робиться в тексті або одразу після показника, або в кінці речення, або після згаданого прізвища автора, якщо його думка

перефразовується – в дужках, наприклад: [10, 27], де перша цифра «10» означає номер джерела в списку посилань/використаних джерел, а друга «27» – сторінку, на якій містяться зазначені дані. При одночасному посиланні на декілька, наприклад, статистичних джерел посилання оформлюються таким чином: [8; 21; 34], тобто автор одночасно посилається на 8, 21 та 34 джерело у списку джерел.

Таблиці і рисунки подаються в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадувалися вперше, або зразу на початку наступної сторінки, послідовно нумеруються арабськими цифрами, повинні мати назву та посилання на джерело походження даних. Рисунки і таблиці, які займають окрему сторінку роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Вони мають читатися без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Якщо рисунок не може бути розміщений в кінці сторінки (не вистачає місця), він розміщується на початку наступної, але в кінці попередньої сторінки пустий простір не лишається – туди переноситься текст, який йде далі. Подібне стосується і невеликої таблиці. Якщо ж таблиця велика, то її частина розміщується в кінці попередньої сторінки, а зверху наступної пишеться, наприклад, «Продовження табл. 3» (меншим розміром шрифту – 12 пт) і далі слідує наступні рядки таблиці. Щоб не наводити на кожній сторінці (при розриві таблиці) «шапку», на першій сторінці одразу після «шапки» вводиться рядок з нумерацією стовпчиків, а на другій сторінці (замість шапки) таблиця починається з нумерації стовпчиків.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 3

***Провідні партнери України у торгівлі товарами серед країн ЄС
у 2009-2019 рр.***

<i>Країни</i> ¹	<i>Експорт</i>				<i>Імпорт</i>			
	2009 р.		2019 р.		2009 р.		2019 р.	
	млн дол. США	% ²	млн дол. США	% ²	млн дол. США	% ²	млн дол. США	% ²
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Польща	1 213,1	12,7	3 908,4	17,6	2 170,3	14,1	3 822,1	14,9
Італія	1 227,6	12,9	2 786,8	12,6	1 139,8	7,4	2 432,4	9,4

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Німеччина	1 248,1	13,1	2 650,0	12,0	3 852,1	25,0	6 521,5	25,5
Угорщина	730,2	7,7	1 775,4	8,0	678,3	4,4	1 373,4	5,4
Нідерланди	594,9	6,2	1 708,3	7,7	677,5	4,4	892,4	3,5
Всього	9 504,4	100	22 172,7	100	15 392,7	100	25 538,2	100

Примітка: ¹ – ранжування країн здійснено за обсягами експорту у 2019 р.

² – частка експорту/імпорту країни в загальному обсязі експорту/імпорту України до країн ЄС.

Джерело: складено і розраховано за даними Державної служби статистики України [15; 18; 22].

Кожна таблиця повинна мати порядковий номер. Після номера таблиці крапка не ставиться. Слова «Таблиця ...» та її назва розміщуються до самої таблиці.

У курсовій роботі будь-які схеми, діаграми, графіки підписуються як «Рисунок». **Рисунки** у тексті слід нумерувати послідовно арабськими цифрами (наприклад, Рис. 1, Рис. 2 і т.д.). Після слова «Рис. 1.» має слідувати його назва. В кінці назви рисунку ставиться крапка. Слова «Рис. ...» та його назва розміщуються після наведення самого рисунку.

Формули мають позначатися наскрізною нумерацією арабськими цифрами, які друкують на рівні формули праворуч у круглих дужках. Якщо в роботі зустрічаються формули, їх позначають у послідовності: (1), (2), (3) ... Пояснення символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, якщо вони не пояснювалися в тексті, наводяться безпосередньо під формулою. Пояснення кожного символу слід давати з нового рядка в тій послідовності, в якій вони зустрічаються у формулі. Перший рядок пояснення має починатися словом «де».

У кінці роботи наводиться **СПИСОК ПОСИЛАНЬ/ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**, який може оформлюватися одним із таких способів:

а) *Список посилань* – у порядку появи посилань у тексті;

б) *Список використаних джерел* – в алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовків матеріалів; цей спосіб передбачає формування трьох блоків (один блок закінчується, за ним починається другий, не перериваючи нумерацію):

- законодавчі акти України; міжнародні документи, перекладені українською мовою;
- інші джерела українською мовою, включаючи електронні джерела (наукові статті, матеріали Інтернет-ресурсів, джерела статистичних даних, монографії, підручники, посібники);
- іноземні джерела.

Зразок оформлення Списку використаних джерел за другим способом наведено у *Додатку Г*.

Опис джерела, що використовується, необхідно робити за загальноприйнятою формою. Для *монографій, підручників, навчальних посібників* тощо це – прізвище та ініціали першого автора, повна назва книги, том, частина, місце видання, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок; для *журнальних та газетних статей* – прізвище та ініціали автора, назва статті, назва журналу (газети), рік видання, номер журналу або дата виходу газети, сторінки статті в журналі (газеті); для *Інтернет-джерел* – прізвище та ініціали автора (якщо він є), назва статті чи матеріалу, Інтернет-сторінка розміщення статті чи матеріалу.

При наведенні друкованих робіт після назви треба додавати слово *[Текст]*, а при наведенні статей чи інших матеріалів з мережі Інтернет – слова *[Електронний ресурс]*. – *Режим доступу: ... (адреса конкретної сторінки)/*. При зазначенні електронних джерел **правильно** вказувати назву матеріалу та повну адресу конкретної сторінки, де він розміщений, і **неправильно** зазначати лише сайт розміщення матеріалу.

За необхідності до **ДОДАТКІВ** включається допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття курсової роботи. Це можуть бути:

- проміжні математичні формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних статистичних даних, які не аналізуються в тексті роботи;
- рисунки допоміжного характеру.

До Додатків також можуть бути перенесені значні за обсягом таблиці (що займають більше 1 стор.), або деякі табл. чи рис. для скорочення основного тексту роботи.

Додатки позначаються великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Після слова «Додаток» друкують літеру, що позначає його послідовність. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням угорі справа сторінки «Додаток» і його позначення. Якщо в додатку міститься текст, він повинен мати назву; таблиця чи рисунок в додатках мають бути оформленні за вище описаними правилами.

Курсова робота має бути зброшурована і лише в такому вигляді подається науковому керівнику.

Текст повинен бути старанно вичитаним автором до остаточного друку.

Додаток А

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Економічний факультет

Кафедра міжнародної економіки та маркетингу

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Міжнародна економіка»

« _____ »
назва теми

студента (ки) II-го курсу
ОП «Міжнародна економіка»
денної форми навчання

прізвище, ім'я, по-батькові (повністю)

Науковий керівник:

науковий ступінь, посада Прізвище І.П.

Київ 202_ р.

Тематика курсових робіт

1. Сучасні тенденції розвитку міжнародної економіки
2. Взаємодія розвинених країн та зростаючих ринків у міжнародній торгівлі
3. Взаємодія розвинених країн та зростаючих ринків у процесах міжнародного інвестування
4. Взаємодія розвинених країн та зростаючих ринків у процесах міжнародної міграції робочої сили
5. Взаємодія розвинених країн та зростаючих ринків у процесах міжнародного трансферу технологій
6. Взаємодія індустріальних країн та зростаючих ринків у міжнародній торгівлі
7. Взаємодія індустріальних країн та зростаючих ринків у процесах міжнародного інвестування
8. Взаємодія індустріальних країн та зростаючих ринків у процесах міжнародної міграції робочої сили
9. Взаємодія індустріальних країн та зростаючих ринків у процесах міжнародного трансферу технологій
10. Сучасна нестабільність економічного розвитку різних груп країн
11. Нестабільність сучасної глобальної економіки
12. Значення зовнішнього сектору для розвитку національних економік
13. Вплив глобалізації на розвиток національних економік
14. Співвідношення регіоналізації та глобалізації в сучасній економіці
15. Становлення інформаційної економіки в умовах глобалізації
16. Асиметрія у розвитку глобальної економіки
17. Роль країн «Великої сімки» у світовій торгівлі
18. Роль країн «Великої сімки» у міжнародному трансфері технологій
19. Роль країн «Великої сімки» у міжнародних інвестиційних потоках
20. Роль країн «Великої сімки» у міжнародному кредитуванні
21. Місце країн Південно-Східної Азії у міжнародній торгівлі
22. Місце країн Південно-Східної Азії у міжнародних інвестиційних потоках
23. Місце країн Південно-Східної Азії у міжнародному кредитуванні
24. Місце країн з транзитивною економікою у міжнародних торговельних відносинах
25. Місце країн з транзитивною економікою у міжнародних інвестиційних потоках
26. Місце країн з транзитивною економікою у міжнародному кредитуванні
27. Місце розвинених країн у світовій торгівлі
28. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі
29. Тенденції розвитку світового ринку промислового обладнання
30. Тенденції розвитку світового ринку готових промислових виробів
31. Тенденції розвитку світового ринку високотехнологічних товарів
32. Тенденції розвитку світового ринку високотехнологічних послуг
33. Тенденції розвитку світового ринку промислової сировини
34. Тенденції розвитку світового ринку енергоносіїв
35. Розвиток міжнародних ринків альтернативної енергетики
36. Тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг
37. Тенденції розвитку світового ринку транспортних послуг

38. Тенденції розвитку світового ринку фінансових послуг
39. Україна як експортер на світовому ринку агарної продукції
40. Розвиток українського аграрного експорту
41. Цінова динаміка міжнародних товарних ринків
42. Конкуренція на міжнародних товарних ринках
43. Україна як суб'єкт світового товарного ринку
44. Україна на світовому ринку послуг
45. Особливості міжнародних лізингових операцій
46. Структура та інструменти міжнародної біржової торгівлі валютою
47. Валютні деривативи як інструменти міжнародного валютного ринку
48. Структура та динаміка міжнародного валютного ринку
49. Особливості міжнародної біржової торгівлі цінними паперами
50. Особливості міжнародної торгівлі продуктами інтелектуальної власності
51. Сучасний розвиток світового ринку технологій
52. Тенденції міжнародного трансферу технологій
53. Сучасний розвиток міжнародної торгівлі ліцензіями та «ноу-хау»
54. Регулювання світового ринку технологій
55. Україна на світовому ринку технологій
56. Особливості міжнародного венчурного бізнесу
57. Сучасні тенденції міжнародного венчурного капіталу
58. Співробітництво України та ЄС в науково-технічній сфері
59. Сучасний розвиток міжнародної електронної торгівлі
60. Міжнародна торгівля як фактор економічного зростання
61. Розвиток міжнародної внутрішньогалузевої торгівлі
62. Політики лібералізації та протекціонізму в міжнародній торгівлі
63. Преференційні торгівельні угоди в міжнародній торгівлі
64. Можливості використання альтернативних теорій для пояснення сучасної міжнародної торгівлі
65. Зовнішньоторговельні відносини України з позицій теорій міжнародної торгівлі
66. Вплив зовнішньої торгівлі на функціонування національної економіки
67. Міжнародна практика регулювання зовнішньої торгівлі
68. Митні тарифи в регулюванні зовнішньої торгівлі
69. Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі
70. Міжнародні торгівельні обмеження та конфлікти
71. Квотування як провідний інструмент зовнішньоторговельної політики в сучасних умовах
72. Демпінг і застосування антидемпінгових процедур у міжнародній торгівлі
73. Особливості регулювання зовнішньої торгівлі в країнах з транзитивною економікою
74. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу
75. ТНК розвинених країн на *світовому* товарному ринку / ринку послуг/ ринку технологій / ринку портфельних інвестицій / кредитному ринку / валютному ринку
76. ТНК країн, що розвиваються, на *світовому* товарному ринку/ ринку послуг / ринку технологій / ринку портфельних інвестицій /кредитному ринку/ валютному ринку

77. ТНК зростаючих економік на *світовому* товарному ринку/ ринку послуг/ ринку технологій / ринку портфельних інвестицій / кредитному ринку / валютному ринку
78. ТНК як суб'єкти міжнародного інвестування
79. Наслідки діяльності ТНК для української економіки
80. Особливості регулювання діяльності ТНК у транзитивних економіках
81. Особливості транснаціоналізації в _____галузі України
82. Сучасні тенденції розвитку світового ринку прямих інвестицій
83. Наслідки прямого іноземного інвестування для країн-експортерів та країн-імпортерів капіталу
84. Державне регулювання прямого іноземного інвестування в різних країнах
85. Значення прямих іноземних інвестицій для країн з транзитивною економікою
86. Україна на світовому ринку прямих інвестицій
87. Прямі іноземні інвестиції у фінансовому секторі України
88. Тенденції розвитку міжнародного портфельного інвестування
89. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку акцій
90. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку облігацій
91. Тенденції міжнародного портфельного інвестування в Україну
92. Іноземні інвестиції в металургійній галузі України
93. Іноземний капітал у сільському господарстві України
94. Іноземний капітал в автомобільній промисловості України
95. Сучасні тенденції розвитку світового ринку робочої сили
96. Особливості регулювання міжнародної трудової міграції в глобальному середовищі
97. Міграційна політика провідних країн світу
98. Україна у міжнародних міграційних процесах
99. Розвиток світового валютного ринку в умовах глобалізації
100. Роль світових фінансових центрів у глобалізованій економіці
101. Сучасні тенденції розвитку світового ринку золота
102. Інтеграційна тенденція на міжнародних фінансових ринках
103. Роль платіжного балансу в регулюванні економічного розвитку країн
104. Способи врегулювання рівноваги платіжного балансу
105. Інтеграційні пріоритети зовнішньоекономічної політики України
106. Євроінтеграційний вектор в економічному розвитку України
107. Проблеми і перспективи розвитку економіки Європейського союзу
108. Сучасний розвиток Європейського валютного союзу
109. Сучасні тенденції інтернаціоналізації євро
110. Розвиток економіки країн Центральної Європи після вступу до ЄС
111. Наслідки розширення ЄС для України
112. Значення асоціації з ЄС для розвитку української економіки
113. Секторальна інтеграція України та ЄС в _____галузі
114. Вплив співробітництва в рамках «зони вільної торгівлі+» на розвиток економіки України

Додаток В*Оформлення плану курсової роботи***ЗМІСТ**

	Стор.
ВСТУП	3
<i>РОЗДІЛ I. Теоретичні основи дослідження процесів прямого іноземного інвестування</i>	5-8
1.1. Суть, передумови та причини здійснення прямих інвестицій за кордон	5
1.2. Форми прямого іноземного інвестування	7
<i>РОЗДІЛ II. Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) країнами, що розвиваються</i>	9-16
2.1. Динаміка та особливості ПІІ до країн, що розвиваються	9
2.2. Специфіка здійснення ПІІ в економіку Китаю	13
<i>РОЗДІЛ III. Україна на світовому ринку прямих інвестицій</i>	17-24
3.1. Україна як реципієнт ПІІ	17
3.2. Україна як інвестор в економіку країн, що розвиваються	20
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ПОСИЛАНЬ	27
ДОДАТКИ	29

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/>
2. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 р. № 201. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01/>
3. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19/>
4. Про встановлення квоти імміграції на 2019 рік: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.02.2019 р. № 114-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/114-2019-p/>
5. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2019 рік: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1136. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1136-2018-п/>
6. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/959-12/>
7. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р. № 584-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18/>
8. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/93/96-vr/>
9. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: креатини метафізичного пошуку [Текст]: Монографія. / В.Д. Базилевич, В.П. Ільїн. – К.: Знання, 2008. – 687 с.
10. Базилевич В.Д. Макроекономіка [Текст]: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 743 с.
11. Глобальные трансформации международной экономической системы [Текст]: Коллективная монография / А.А. Старостина, И.А. Павлинов, Л.К. Скоророва и др. – Киевский нац. ун-т им. Тараса Шевченко, Приднестр. гос. ун-т им. Т.Г. Шевченко, Рыбниц. филиал – Тирасполь: Изд-во Приднестр. ун-та, 2015. – 348 с.
12. Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: монографія / за ред. В.Д. Базилевича, В.Л. Осецького. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА» – 2018. – 536 с.
13. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с. [Електронний

- ресурс]. Режим доступу:
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5440/1/Міжнародна%20економіка%20в%20питаннях%20та%20відповідях.pdf/>
14. Міжнародна економіка [Текст]: підручник [в 2 ч.] / за заг. ред. А.А. Мазараки; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : КНТЕУ, 2014. – Ч. 1 – 563 с.; Ч. 2 – 323 с.
 15. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини [Текст]: навч. посіб. / А.О. Босак та ін.; Нац. ун-т «Львів. політехніка», Навч.-наук. ін-т економіки і менеджменту. – Львів : Міські інформ. системи, 2017. – 364 с.
 16. Міжнародна економіка: Практикум [Текст]: навч. посіб. / А.О. Старостіна, О.Л. Каніщенко, І.Я. Софіщенко та ін. / За заг. ред. А.О. Старостіної. – К.: НВП «Інтерсервіс», 2015. – 416 с.
 17. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти [Текст]: навч. посіб. [в 2 ч.] / А.О. Босак, О.Ю. Григор'єв, Л.І. Чернобай та ін. – Львів: Міські інформаційні системи. – Ч.1. – 2015. – 244 с.; – Ч.2. – 2016. – 205 с.
 18. Міжнародна економіка: термінологічний словник [Текст] / А.О. Старостіна, О.Л. Каніщенко, О.Ю. Кузьома та ін. / За заг. ред. А.О. Старостіної. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2017. – 250 с.
 19. Міжнародні фінанси [Текст]: підручник / О.М. Мозговий та ін.; за заг. ред. О.М. Мозгового; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ: КНЕУ, 2016. – 515 с.
 20. Нагачевська Т.В. Інвестиційні фактори конкурентоспроможності економіки України [Текст] /Т. Нагачевська // Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць./ За заг. ред. Ю.І.Єханурова, Г.М. Филюк. – К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2018. – Випуск 1 (36). – с.169-179.
 21. Нагачевська Т. Особливості іноземного інвестування на різних стадіях глобального виробничо-збутового ланцюга агробізнесу [Текст] / Т. Нагачевська, Н. Пластовець // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – Вип. 8 (173). – с. 49-59.
 22. Руденко Н.В. Мотивація професійного розвитку працівників як чинник підвищення їх конкурентоспроможності [Текст] // Сталий розвиток економіки, №1(42), 2019. – С.121-128.
 23. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка [Текст]: підручник. / Є.В. Савельєв, І.Я. Зварич; Терноп. нац. екон. ун-т. – Вид. 4-те, перероб. та допов. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 423 с.
 24. Середа В.І. Особливості використання кількісних інструментів регулювання міжнародної торгівлі в сучасних умовах [Текст] / В.І. Середа, М.В. Козарь // Економіка і суспільство. – 2017. – № 13. – С.124-134.
 25. Софіщенко І.Я. Теоретичні та прикладні аспекти визначення міжнародної інвестиційної конкурентоспроможності [Текст] / І.Я. Софіщенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – Вип. 8. – С. 32-35.

26. Софіщенко І.Я. Митна політика України в умовах розвитку відносин з Європейським союзом / І.Я. Софіщенко, М.О. Руба // Вісник ЖДТУ. – 2016. – № 1 (75). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3277/22.pdf?sequence=1&isAllowed=y/>
27. Старостіна А. Сутність та практичне застосування методики конструювання категоріального апарату економічної науки (на прикладі понять «глобалізація» та «підприємницький ризик») / А. Старостіна, В. Кравченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2011. – № 128. – С. 5-10. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/science/articles/Starostina/Nature_and_practical_application_of_the_economic_concepts_and_categories_construction_method_gobalisation_and_business_risk_are_used_as_concept_example__13920.pdf/
28. Сучасна міжнародна економіка [Текст]: підручник / В.В. Білоцерківець та ін.; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : Економіка, 2019. – 384 с.
29. Фондовий ринок : підручник: у 2-х кн. – Кн.2. / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2016, 2017. – 686 с.
30. Цінні папери [Текст]: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1095 с.
31. Bulkot, O. Modern system of international financial management in multinational companies // Economic Annals. – XXI. – №1-2(2). – 2015. – p. 8-11.
32. Deardorff, A. Glossary of International Economics. [On-line] – Access at: <http://www-personal.umich.edu/~alandear/glossary/>
33. Innovation Development of the Economy: Global Trends and National Features: Collective monograph edited by J.Zukovskis, K.Shaposhnykov. – Lithuania: Publishing House Baltija Publishing, 2018. – 716 p.
34. Innovations in the Development of Socio-Economic Systems: Microeconomic, Macroeconomic and Meso-economic Levels: Monograph. – Baltija Publishing, Riga, 2016. – 321 p.
35. Kanishchenko, O. Global trends of economic diplomacy under globalization / Kanishchenko O., Mamalyga O. // Маркетинг і менеджмент інновацій (Marketing and Management of innovations). – 2015. – №1. – С. 135-146. - Режим доступу: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/journals/2015/1/>
36. Krugman, P. R., Obsfeld, M. and Melitz, M. International Economics. – 10th ed., Pearson Education, 2015.
37. Shevchenko, V. International Capital Flows under Post-Crisis Global Rebalancing. – In: Post-Crisis Global Economy: Restoration of Equilibrium: Monograph./ - К., Publishing centre «Kyiv University», 2013, p.121-141.
38. Smith, Ch. International Trade and Globalisation. - 4th ed. Stocksfield: Anforme, 2010.
39. Starostina, A. Kravchenko, V. Construction of economic categories: case of enterprise risk // Ekonomika. – 2013. – 92 – № 3, Supplement B. Vilnius University Publishing House. – P. 192- 200.

**Періодичні видання, що можуть бути використані при написанні
курсової роботи**

Академічний огляд	Журнал європейської економіки
Актуальні проблеми економіки	Зовнішня торгівля: економіка,
Актуальні проблеми інноваційної економіки	фінанси, право
Банківська справа	Інвестиції: практика та досвід
Бізнес Інформ	Міжнародна економічна політика
Бюлетень Національного банку України	Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Сер.: Економічні науки
Вісник Дніпровського ун-ту Сер. Світова економіка і міжнародні відносини	Науковий погляд: економіка та управління
Вісник економічної науки України	Підприємництво і торгівля
Вісник Київського національного торговельно-економічного університету	Проблеми економіки
Вісник Київського університету Сер. Економіка	Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності
Вісник Національного банку України	Теоретичні та прикладні питання економіки
Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту	Товари і ринки
Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Сер.: Економічна	Фінанси України
Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Сер.: Економіка і управління	Banks & Bank Systems
Вчені записки університету «КРОК». Сер.: Економіка	Business Week
Економіка і управління	Economic annals-XXI
Економіка: реалії часу	Economics, Entrepreneurship, Management
Економіка розвитку	European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation
Економіка та держава	International Economic Policy
Економіка України	Investment Management and Financial Innovations
Економіка. Управління. Інновації	Journal of European economy
Економіст	Journal of International economics
Економічний форум	Monthly Economic Monitor Ukraine
Європейський вектор економічного розвитку	Socioeconomic Challenges
	Review of World Economics
	The Developing Economies
	The Economic Journal
	The Economist
	The Europa World Year Book
	The Journal of Finance
	The Ukrainian Economic Monitor

Інтернет-адреси, що можуть бути корисними при написанні курсової роботи

Бізнес	http://www.business.ua/
Державна служба статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua/
Держзовнішінформ	http:// dzi.gov.ua /
Дзеркало тижня	https://dt.ua/
Європейська правда	https://www.eurointegration.com.ua/
Законодавство України	http://www.zakon.rada.gov.ua/
Імпорттери і експорттери України	http://eximbase.com/
НБУ	http://www.bank.gov.ua/
НВ Бізнес	https://nv.ua/ukr/biz.html
Огляд цін українського та світового товарних ринків	http://www.pricereview.com.ua/
Портал Delo.ua	https://delo.ua/
Рада конкурентоспроможності України	http://compete.org.ua/
Урядовий портал	http://www.kmu.gov.ua/
Fortune Global 500	https://fortune.com/global500/search/
Handbook of Statistics 2019. UNCTAD	https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/tdstat44_en.pdf
Index Mundi	https://www.indexmundi.com/facts/
International trade statistics. WTO	https://data.wto.org/
The World's Largest Public Companies	https://www.forbes.com/global2000/list/
Trade Map. International trade statistics	https://www.trademap.org/
World Development Indicators	https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators/
World Economic Outlook Reports	https://www.imf.org/en/Publications/WEO/
World's Largest Companies 2019	https://www.gfmag.com/global-data/economic-data/largest-companies#axzz1qOTlk8h/
World Migration Report 2020	https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2020
Bank for International Settlements	http://www.bis.org/
European Bank for Reconstruction and Development	http://www.ebrd.com/
European Commission	https://ec.europa.eu/
European Central Bank	http://www.ecb.int/
Financial Times	http://www.ft.com/
International Monetary Fund	http://www.imf.org/
International Trade Administration	https://www.trade.gov/
Japan External Trade Organization	http://www.jetro.go.jp/
Organization for Economic Cooperation and Development	http://www.oecd.org/
Statistical Office of The European Communities (EUROSTAT)	https://ec.europa.eu/eurostat/home?
The Economist	http://www.economist.com/
The World Factbook. CIA	https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gr.html
UNCTAD	http://www.unctad.org/
U.S Department of Commerce Bureau of Economic Analysis	http://www.bea.gov/
World Bank	http://www.worldbank.org/
Word Trade Organization	http://www.wto.org/